

ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐ

Հայաստանի Հանրապետության և Հունաստանի Հանրապետության միջև

համաձայնության, բարեկամության և համագործակցության մասին

Հայաստանի Հանրապետությունը և Հունաստանի Հանրապետությունը,

հաշվի առնելով երկու ժողովուրդների միջև պատմության ընթացքում հաստատված առանձնահատուկ ավանդական բարեկամական հարաբերությունները և բազմաբնույթ կապերը,

ցանկանալով անրապնդել իրենց կապերը հազարամյակների խորքից եկող բարեկամության ոգով և զարգացնել համագործակցությունը բոլոր բնագավառներում,

վերահաստատելով իրենց հավատարմությունը միջազգային իրավունքից բխող պարտավորություններին, մասնավորապես, Միավորված ազգերի կազմակերպության Կանոնադրությանը,

գիտակցելով այն պարտավորությունների կարևորությունը, որ իրենք ստանձնել են՝ ստորագրելով Հելսինկիի Եզրափակիչ ակտը և Փարիզի խարտիան Նոր Եվրոպայի համար, ինչպես նաև ԵԱՀԿ շրջանակներում այլ փաստաթղթերը, և ցանկանալով ստեղծել անվտանգության և համագործակցության մեխանիզմներ ողջ Եվրոպական մայրցամաքում,

ցանկանալով նպաստել միացյալ Եվրոպայի կայունությանն ու զարգացմանը, հաշվի առնելով Եվրոպական միության կառուցման հեռանկարները և խաղաղ ու համերաշխ Եվրոպայի կառուցման գործում նրա ներդրումը,

պայմանավորվեցին ներքոհիշյալի մասին.

Հոդված 1

Իրենց երկկողմ հարաբերություններում Հայաստանի Հանրապետությունը և Հունաստանի Հանրապետությունը գործում են որպես ինքնիշխան և իրավահավասար պետություններ՝ բարեկամության և փոխադարձ վստահության ոգով սերտորեն համագործակցելով բոլոր բնագավառներում:

Երկու Կողմերը, ըստ անհրաժեշտության, կկնքեն այլ համաձայնագրեր և ձեռք կբերեն պայմանավորվածություններ՝ սույն Պայմանագրի դրույթներն իրագործելու նպատակով:

Հոդված 2

Հայաստանի Հանրապետությունը և Հունաստանի Հանրապետությունը, ընդունելով ազատության և ժողովրդավարության համընդհանուր արժեքները, համագործակցում են մարդու իրավունքների և հիմնական ազատությունների պաշտպանության և խթանման բնագավառում, մասնավորապես, համապատասխան միջազգային կազմակերպությունների շրջանակներում:

Նրանք միավորում են իրենց ջանքերը միջազգային անվտանգությանը նպաստելու, հակամարտությունները կանխելու և պետությունների հարաբերություններում միջազգային իրավունքի նորմերը հարգելու նպատակով:

Հոդված 3

Հայաստանի Հանրապետությունը և Հունաստանի Հանրապետությունը կանոնավոր խորհրդակցություններ են անցկացնում համապատասխան մակարդակներով երկկողմ հարաբերությունների, ինչպես նաև ընդհանուր հետաքրքրություն ներկայացնող միջազգային խնդիրների, Եվրոպայում անվտանգության և համագործակցության վերաբերյալ՝ տեսակետներ փոխանակելու նպատակով:

Այդ բնագավառներում Կողմերը ձգտում են հնարավորին չափ ներդաշնակեցնել իրենց դիրքորոշումները և, ըստ անհրաժեշտության, վարում են համատեղ կամ համաձայնեցված քաղաքականություն:

Այդ նպատակով Կողմերի միջև ամենաբարձր մակարդակի հանդիպումներ տեղի կունենան՝ ըստ համաձայնության, ընդ որում արտաքին գործերի նախարարների միջև՝ առնվազն տարին մեկ անգամ: Նախարարությունների ստորաբաժանումների միջև կհաստատվի սերտ համագործակցություն:

Երկու պետությունների կառավարությունների մյուս անդամները կհանդիպեն, ըստ անհրաժեշտության, փոխադարձ հետաքրքրություն ներկայացնող հարցեր քննարկելու համար:

Հոդված 4

Հայաստանի Հանրապետությունը և Հունաստանի Հանրապետությունը խորհրդակցություններ կանցկացնեն այն միջազգային և տարածաշրջանային կազմակերպությունների

շրջանակներում, որոնց անդամակցում են, մասնավորապես, Միավորված ազգերի կազմակերպությունում՝ անհրաժեշտության դեպքում իրենց դիրքորոշումները հնարավորին չափ ներդաշնակեցնելու և այդ շրջանակներում ընդունված որոշումները առավելագույն արդյունավետությամբ իրագործելու նպատակով:

Հոդված 5

Հունաստանի Հանրապետությունը պարտավորվում է աջակցել Հայաստանի Հանրապետության և Եվրոպական միության միջև կապերի զարգացմանը:

Հայաստանի Հանրապետության հետ ստորագրված երկկողմ Համաձայնագրերում Հունաստանի Հանրապետության ստանձնած պարտավորություններով հարգվում են Եվրոպական միության հիմնարար պայմանագրերը և դրանցից բխող իրավական նորմերը:

Հոդված 6

Հայաստանի Հանրապետությունը և Հունաստանի Հանրապետությունը սերտորեն համագործակցում են Եվրոպայի անվտանգության և համագործակցության կազմակերպության շրջանակներում:

Կողմերը համաձայնեցված գործունեություն են ծավալում պետական կառույցների ամրապնդման նպատակով, մասնավորապես, իրավական ոլորտում, որպեսզի նպաստեն կայունությանը, անվտանգությանը և իրավական պետության ստեղծմանը Եվրոպական մայրցամաքում:

Նրանք աջակցում են, մասնավորապես, այն նորմերի ընդունմանը, որոնք նպաստում են հակամարտությունների կանխմանը:

Կողմերը համագործակցում են՝ միմյանց միջև, ինչպես նաև այլ շահագրգիռ երկրների հետ Եվրոպայի անվտանգության պայմանագիր կնքելու նպատակով:

Հունաստանի Հանրապետությունը ընդգծում է Եվրոպական միության կառուցման կարևորությունը, որը, իրագործելով ընդհանուր արտաքին և անվտանգության քաղաքականություն, թույլ կտա ամրապնդել համագործակցությունը Եվրոպայի պետությունների միջև և կարևորագույն ներդրում կունենա Եվրոպական մայրցամաքի և ամբողջ աշխարհի կայունության գործում:

Հոդված 7

Հայաստանի Հանրապետությունը և Հունաստանի Հանրապետությունը, ընդգծելով զինաթափման համաձայնագրերի վճռական դերը Եվրոպայի և միջազգային անվտանգության գործում, Եվրոպայում անվտանգության և համագործակցության շրջանակներում սատար են կանգնում զինաթափման գործընթացին, վստահության և անվտանգության ամրապնդմանը և հակամարտությունների կանխմանը Անվտանգության համաժողովի շրջանակներում:

Կողմերն առանձնահատուկ կարևորություն են տալիս զանգվածային ոչնչացման զենքերի չտարածմանն ուղղված միջոցառումներին և այդ նպատակով համաձայնեցված գործունեություն են ծավալում միջազգային ատյաններում:

Հոդված 8

Հաշվի առնելով Եվրոպայի անվտանգության հարցերում տեղի ունեցած հիմնական փոփոխությունները և, մասնավորապես, առձակատման իրողության ավարտը, Հայաստանի Հանրապետությունը և Հունաստանի Հանրապետությունը զարգացնում և խորացնում են իրենց կապերը ռազմական ասպարեզում՝ պարբերաբար տեսակետներ փոխանակելով պաշտպանության իրենց հիմնադրույթների վերաբերյալ:

Այդ նպատակով նրանք խրախուսում են արտաքին գործերի և պաշտպանության նախարարությունների, ինչպես նաև երկու պետությունների բանակների գլխավոր շտաբների միջև կապերը:

Հոդված 9

Այն դեպքում, երբ Կողմերից մեկի կարծիքով ծագում է խաղաղությանը սպառնացող կամ նրա անվտանգության հիմնական շահերը հարցականի տակ դնող իրավիճակ, տվյալ Կողմը կարող է դիմել մյուս Կողմին, որ այդ խնդրի շուրջ անհապաղ խորհրդակցություններ անցկացվեն: Նրանք կձգտեն որդեգրել մի ընդհանուր դիրքորոշում և կգործեն միջազգային ատյաններում՝ այդ իրավիճակին դիմակայելու համար:

Հոդված 10

Հայաստանի Հանրապետությունը և Հունաստանի Հանրապետությունը նպաստում են երկու պետությունների խորհրդարանների և պատգամավորների միջև համագործակցությանը և փորձի փոխանակմանը:

Հոդված 11

Հայաստանի Հանրապետությունը և Հունաստանի Հանրապետությունը զարգացնում են համագործակցությունը ժողովրդավարական կառույցների և իրավական պետության կայացման ոլորտներում:

Հոդված 12

1. Հայաստանի Հանրապետությունը և Հունաստանի Հանրապետությունը զարգացնում են իրենց տնտեսական համագործակցությունը՝ իրենց իրավասության շրջանակներում ստեղծելով բարենպաստ մթնոլորտ համապատասխան համաձայնագրեր կնքելու համար:

2. Յուրաքանչյուր Կողմ կձգտի բարելավել մյուս Կողմի ձեռնարկությունների գործունեության պայմաններն իր տարածքում: Կողմերը խրախուսում են անմիջական ներդրումները, համատեղ ձեռնարկությունների ստեղծումը, «նուս-հաուս»-ների փոխանակումը, ինչպես նաև սոցիալ-տնտեսական բնագավառի մասնագետների պատրաստումը:

3. Կողմերը սերտ համագործակցություն են զարգացնում այն բնագավառներում, որոնք առանձնահատուկ կարևորություն ունեն իրենց ապագայի համար, մասնավորապես, հետևյալ ոլորտներում.

տնտեսության վերակառուցում և կառավարում,
շինարարություն,
հաղորդակցություն և տեղեկությունների փոխանակում,
տրանսպորտ և օդային հաղորդակցություն,
էներգետիկա,
գյուղատնտեսության և սննդի արդյունաբերություն,
ռեսուրսների շահագործում,
շրջակա միջավայրի պաշտպանություն,
սեյսմիկ պաշտպանություն,
գրոսաշրջություն,
առողջապահություն,
բանկային և ֆինանսական ծառայություններ և
ապահովագրություն,
ապրանքաշրջանառություն և բաշխում:

4. Հաշվի առնելով իրենց փոխադարձ շահերը և կապի մեջ լինելով Եվրոպական միության մյուս երկրների հետ՝ Կողմերը կհամագործակցեն միջազգային տնտեսական և ֆինանսական հաստատությունների, մասնավորապես, Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի,

Համաշխարհային բանկի և Միջազգային դրամական ֆոնդի շրջանակներում:

Հոդված 13

1. Հայաստանի Հանրապետությունը և Հունաստանի Հանրապետությունը, ցանկանալով զարգացնել հարաբերություններն իրենց ժողովուրդների միջև և նպաստել եվրոպական մայրցամաքի բոլոր ժողովուրդների համար բաց մշակութային տարածքի ստեղծմանը, ամրապնդում են իրենց համագործակցությունը գիտության, տեխնիկայի, կրթության և մշակույթի բնագավառներում՝ առանձնահատուկ կարևորություն տալով կադրերի պատրաստմանը, մասնավորապես, տնտեսական և վարչական կառավարման բնագավառներում, ինչպես նաև փոխանակումներին և համատեղ գործողություններին:

2. Կողմերն աջակցում են գիտահետազոտական հիմնարկների և բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների միջև ուղղակի կապերի զարգացմանը՝ խրախուսելով համատեղ գիտական նախագծերի մշակումը:

3. Կողմերն աջակցում են հունարենի ուսուցմանը Հայաստանում և հայոց լեզվի ուսուցմանը Հունաստանում:

4. Հայաստանի և Հունաստանի ժողովուրդների՝ միմյանց ավելի լավ ճանաչելու նպատակով Կողմերն օժանդակում են փոխանակումների զարգացմանը մշակույթի և գեղարվեստի բնագավառներում: Նրանք նպաստում են համագործակցության զարգացմանը զանգվածային լրատվության ասպարեզում, ինչպես նաև մյուս Կողմի գրականության և մամուլի տարածմանը: Կողմերը նպաստում են միմյանց մշակութային կենտրոնների ստեղծմանը:

5. Կողմերը, ցանկանալով միմյանց միջև հաստատել հավասարակշռված և իրենց պետությունների շահերին համապատասխանող համագործակցություն, համաձայնում են պարբերաբար մշակել փոխանակումների համատեղ ծրագրեր մշակույթի, կրթության և տեխնիկայի ասպարեզներում:

Հոդված 14

Հայաստանի Հանրապետությունը և Հունաստանի Հանրապետությունը նպաստավոր պայմաններ են ստեղծում Հայաստանյաց առաքելական եկեղեցու և Հույն ուղղափառ եկեղեցու միջև, ինչպես նաև այլ կրոնական համայնքների միջև համագործակցության, հոգևոր արժեքների զարգացման համար:

Հոդված 15

Հայաստանի Հանրապետությունը և Հունաստանի Հանրապետությունը խրախուսում են կապերը երկու երկրների քաղաքացիների, մասնավորապես, հայ և հույն երիտասարդների միջև:

Այդ նպատակով նրանք նպաստում են հատկապես դպրոցների, լիցեյների, բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ու գիտահետազոտական ինստիտուտների միջև ուղիղ համագործակցությանը՝ աշակերտների, ուսուցիչների և դասախոսների, գիտաշխատողների փոխանակման ճանապարհով:

Հոդված 16

Կողմերն աջակցում են երկու երկրների քաղաքական, հասարակական և արհմիութենական կազմակերպությունների միջև համագործակցությանը:

Հոդված 17

Հայաստանի Հանրապետությունը և Հունաստանի Հանրապետությունը խրախուսում են իրենց տեղական վարչական մարմինների միջև համագործակցությունը:

Հոդված 18

Հայաստանի Հանրապետությունը և Հունաստանի Հանրապետությունը կընդլայնեն իրենց համագործակցությունը հյուպատոսական ծառայությունների բնագավառում:

Կողմերը համապատասխան պայմաններ կստեղծեն դյուրացնելու համար երկու երկրների քաղաքացիների տեղաշարժը:

Հոդված 19

Հայաստանի Հանրապետությունը և Հունաստանի Հանրապետությունը կնպաստեն համագործակցությանը համապատասխան հաստատությունների միջև իրավական փոխօգնության բնագավառում:

Կողմերը կկազմակերպեն համագործակցություն, մասնավորապես, Ինտերպոլի շրջանակներում, հանրային անվտանգությունն ապահովող

մարմինների միջև, հատկապես ոստիկանությունների միջև կազմակերպված հանցավորության, թմրադեղերի, անթույլատրելի առևտրի, մաքսանենգության, ինչպես նաև արվեստի գործերի անօրինական առևտրի դեմ պայքարի համար: Նրանք համապատասխան համագործակցություն կսկսեն միջազգային ահաբեկչության դեմ պայքարի բնագավառում:

Հոդված 20

Հայաստանի Հանրապետությունը և Հունաստանի Հանրապետությունը երաշխավորում են անհրաժեշտ պայմանների ստեղծում և համապատասխան միջոցառումների իրագործում՝ Հունաստանի Հանրապետությունում բնակվող ազգությամբ հայ և Հայաստանի Հանրապետությունում բնակվող ազգությամբ հույն քաղաքացիների էթնիկական, մշակութային և կրոնական ինքնության պահպանման և զարգացման համար՝ միջազգային նորմերին համապատասխան:

Կողմերը պետական մակարդակով աջակցում են հունահայ համայնքի և հայաստանաբնակ հունական համայնքի հասարակական, հոգևոր, մշակութային, կրթական, մարզական և բարեգործական գործունեությանը:

Հոդված 21

Սույն Պայմանագրի դրույթները ոչ մի կերպ չեն ազդում երրորդ պետությունների նկատմամբ Կողմերի ստանձնած պարտավորությունների վրա և ուղղված չեն որևէ երրորդ պետության դեմ:

Հոդված 22

1. Սույն Պայմանագիրը ենթակա է վավերացման և ուժի մեջ կմտնի վավերագրերը փոխանակելու պահից:

2. Սույն Պայմանագիրը կնքվում է 10 տարի ժամկետով: Նրա գործողությունը ինքնաբերաբար կերկարաձգվի յուրաքանչյուր հինգ տարին մեկ, եթե Կողմերից մեկը մյուս Կողմին ընթացիկ ժամկետի ավարտից մեկ տարի առաջ գրավոր չտեղեկացնի Պայմանագիրը չեղյալ հայտարարելու վերաբերյալ իր որոշման մասին:

Հոդված 23

Սույն Պայմանագիրը գրանցվելու է ՄԱԿ-ի քարտուղարությունում՝ համաձայն Միավորված ազերի կազմակերպության Կանոնադրության 102-րդ հոդվածի:

Կատարված է Աթենք քաղաքում 1996 թվականի հունիսի 17-ին, երկու բնօրինակով, յուրաքանչյուրը հայերեն, հունարեն և ֆրանսերեն, ընդ որում բոլոր տեքստերն էլ հավասարազոր են:

Տարածայնության դեպքում գերակայությունը տրվում է ֆրանսերեն տեքստին:

Պայմանագիրն ուժի մեջ է մտել 1999 թ վականի. մայիսի 12-ից: